

Znovuobjevená Jarmila Novotná

V Obecním domě jsou k vidění kostýmy i písemnosti z význačného života a kariéry české sopranistky a herečky

JANA PODSKALSKÁ

Praha – Trvalo tři roky, než se podařilo dovážet do Prahy unikátní kolekci kostýmů operní pěvkyně a filmové herečky Jarmily Novotné, jejíž světový věhlas zanechal silnou stopu i v Metropolitní operě v New Yorku. Právě z jejího deponáře pochází šestičtyřicet kostýmů, jež je do 4. ledna k vidění v pražském Obecním domě, u nás poprvé. Spolu s nimi jsou tu drobné písemnosti, plakáty, dopisy či dobové fotografie.

„Informace o Jarmile Novotné jsou roztroušeny po světě, v různých operních domech a muzeích, když o ní Pavel Kosatík psal knihu Barunka v operě, sbíral je poměrně složitě,“ vysvětluje Ivana Leidlová, autorka výstavy a zakladatelka občanského sdružení Zámek Liteň, které se snaží obnovit v někdejších sídle pěvkyně kulturní život (mj. festival Pocta Jarmile Novotné).

MIMORÁDNÁ ŽENA. Jarmila Novotná v civilu a v kostýmu, který sopranistka oblékala v roli Violetty v La Traviattě. Foto: ČTK a Wide World Studio (NY)

Noblesní a nadaná

Osud této mimořádné ženy je pro českého umělce signifikantní. Noblesní a nadaná začka Emy Destiniové, již tleskalo publikum po celém světě, několikrát vyprodala MET a získala oscarovou nominaci za roli v americkém filmu Poznamenání (představitel jejího syna, dětský herec

Ivan Jandl nominaci tehdy proměnil), doma se ale potýkala s trablemi a zavržením. „Její rodina přišla dvakrát o majetek, jednou před nástupem Hitlera, podruhé v roce 1948,“ přibližuje Leidlová. „Po válce se vrátila domů z Ameriky se vším nábytkem, obrázky a dalšími památkami, ale

o všechno při konfiskaci přišla.“

Navzdory tomu všemu byla Novotná velkou vlastenkou. Na protest proti německé okupaci odmítla roku 1940 v MET zpívat Prodanou nevěstu německy a prosadila angličtinu, což do té doby nebylo na zdejší scéně zvykem. Na americké

půdě pořádala zájezdy a rozhlasové relace ve prospěch okupované vlasti, zpívala na koncertech raněným vojákům přivezeným z evropských bojů. V době heydrichiády 1942 nazpívala s ministrem zahraničí Janem Masarykem u klavíru legendární gramofonový záznam Lidických písní…

DENÍK

IVANA HOFFMANA

Jiná řečka

Řecká Syriza letos po druhé vyhrála parlamentní volby. Opět s velkým náskokem, nicméně tentokrát při rekordně nízké volební účasti. Téměř polovina voličů dospěla k názoru, že není koho volit, neboť jejich osud beztřástě není v rukou řecké vlády a parlamentu. Řekové, kteří volili, pak dali přednost Syrize, která nesplnila své sliby, že vyvede zemi z bídy, před stranami, které v Řecku bídu způsobily, když zemi zadlužili u lichvářů. Což je volba logická.

I pro Syrizu platí, že nelze dvakrát vstoupit do jedné řeky. V lednu její vítězství provázela euforie a naděje, že nová vláda vrátí Řecku práci a důstojnost. Nynější vítězství Syriza utrpěla od voličů, pro které je menším zlem, nicméně se od ní už žádné zázraky nečekají. Syriza už není stranou, která přichází s nějakým novým. Po bezpodmínečné kapitulaci a vydatné ztrátě krve, především té mladé, se její působení omezí na minimalizaci škod v rámci systému, který generuje škody další.

Řecko je pak dnes součástí jiné Evropy, než jakou Evropa byla v lednu. Vinou nebyvalé migrační vlny se společenství evropských zemí drolí, mezi jednotlivými státy se obnovují hranice i dávné averze. Je stále patrnější, že na integraci, respektive volném pohybu lidí, zboží a kapitálu nevydělávají všichni, nýbrž především ti nejsilnější. Zatímco v lednu Syriza působila na Brusel jako parta radikálů, kteří ohrožují celou Unii a je třeba ji coby nebezpečnou demokratickou náказu exemplárně zadupat do země, dnes se řecké levice nikde nebojí. Na pozadí skutečných rizik to řecké nebezpečí zcela vyledlo. A ze štvání všech na jednoho zde máme všeobecnou melu, ve které nikdo nikomu nevěří a každý se snaží udělat sám pro sebe.

Komentář si poslechněte na www.denik.cz/hoffman

AUDIO

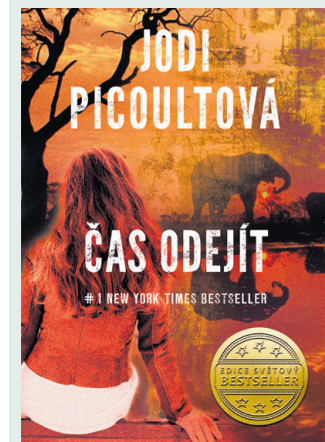
KRÁTCE

Večer pro skladatele Jaroslava Ježka

Praha – V pátek 25. září si Divadlo ABC připomene 109. výročí narození Jaroslava Ježka, který tvořil legendární trio s Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. V někdejších prostorách Osvozeného divadla se odehraje představení V+W Revue. Speciální host, paralympionik Jiří Ježek pokřtí nové CD V+W Revue, kde najdete 14 písní v podání herců Městských divadel pražských. Během představení bude CD v prodeji za 199 korun. (kul)

TIP DENÍKU

Jodi Picoultová
Čas odejít

Jenna se nikdy nevdala naděje, že jednou najde svoji mámu Alici. Ta totiž zmizela, když její kolegyně v rezervaci udupal slon. Anebo to bylo celé jinak?

Alice studovala chování slonů v Africe, když však poznala Jennina otce, vrátila se s ním do Ameriky, kde společně vedli sloní rezervaci. A jednoho dne, když zemřela z zdravotních okolností jejích kolegyně, Alice zmizela. Jenna byla tehdy ještě dítě, přesto celé ty roky touží matku najít. Nevěří totiž, že by ji jenom tak opustila. Jde za vědmou, najme si soukromého detektiva, zkouší cokoliv, jen aby celé záhadě přišla na kloub. Někdy se však i zdánlivě jasné odpovědi mohou docela zamotat a svět nemusí být takový, jaký se zdá.

Vydává Eromedia Group k.s., Ikar

Vrací se Ellie Goulding

Praha – Už před dvěma lety ve vyprodaném pražském SaSaZu nikdo nepochyboval, že se rodí hvězda. Ellie Goulding, v současnosti jedna z nejvyhledávanějších zpěvaček, se vrací do Česka. Před sebou má vydaný dlouho očekávaného alba a evropské turné, v jehož rámci se 30. ledna 2016 zastaví i v pražské O2 areně. Vstupenky budou k dostání od 25. září v síti Ticketportal. Ceny lístků se pohybují v rozmezí 990 až 1390 korun. Osmadvacetiletá Goulding patří mezi ty umělce, kteří se kromě rodné Británie dokázali prosadit i v amerických žebříčkách a okupovat první příčky. V poslední době bodovala megahitem Love Me Like You Do, který je ústřední skladbou k filmu Padesát odstínů šedi. (kul)

Hra o trůny ovládla ceny Emmy

Los Angeles – V Los Angeles byly v neděli večer uděleny televizní ceny Emmy. Hlavní cenu pro nejlepší dramatický seriál roku získala fantasy Hra o trůny. Seriál byl oceněn také v řadě dalších kategorií a splnil roli favorita slavnostního udílení nejprestižnějších televizních cen světa.

Hra o trůny z dílny HBO vstupovala do slavnostního večera se čtyřadvaceti nominacemi. Proměnila například i tu pro nejlepšího herce ve vedlejší roli (Peter Dinklage), pro nejlepšího režiséra (David Nutter) nebo pro nejlepšího scenáristy (David Benioff, D. B. Weiss).

Výpravný seriál Hra o trůny vznikl na motivy bestsellerové fantasy série George R. R. Martina. Vypráví epický příběh o pokrytectví a zra-

Peter Dinklage Foto: ČTK/AP

dě, ušlechtilosti a cti, dobývání a triumfu, jenž se odehrává v mytické říši Západozemí, kde léta a zimy trvají

celé roky a touha po moci je věčná.

Akademie televizních umění a věd několikrát v neděli ocenila také komediální seriál Viceprezident(ka), rovněž z produkce placené televize HBO. Ten je podle akademiků nejen nejlepším počinem roku ve svém žánru, ale hraje v něm také nejlepší seriálová komediální herečka (Julia Louisovová-Dreyfusová) a nejlepší herec ve vedlejší roli v komediálním seriálu (Tony Hale). Trojice scenáristů Viceprezident(ka) Simon Blackwell, Amando Iannucci, Tony Roche se navíc může těšit z Emmy za nejlepší scénář ke komediálnímu seriálu.

Nejllepší televizní soutěžní reality show je The Voice, která odhaluje nové pěvecké talenty. (čtk)

Přijede Royal Russian Ballet Milovník žen i výšek

Praha – Věhlas ruské baletní školy je populární po celém světě a prakticky neexistuje žádná větší konkurence této kolébký baletního umění. Ty nejzákladnější postupy a podstaty této školy baletu reprezentuje soubor Royal Russian Ballet, jenž procestoval téměř celý svět a sklídl aplaus v zemích jako Kolumbie, Peru, Venezuela, Chile, Bolívie, Costa Rica, Ekvádor i domácí Rusko nebo Ukrajina.

Začátkem prosince přijede potěšit fanoušky také do České republiky. S tradičním Labutím jezerem na hudbu skladatele Petra Iljiče Čajkovského, které se souborem nastudoval ruský zasloužilý umělec Mikhaíl Bezzubikov, zavítá do Prahy (12. prosince, Kongresové centrum), Brna (13. prosince, BVV) a Ostravy (14. prosince, Multifunkční aula Gong).

Mikhaíl Bezzubikov je hlavním uměleckým ředitelem Royal Russian Balletu. Má za sebou bohatou baletní ka-

LABUTÍ JEZERO. V podání ruských tanečních mistrů. Foto: Blue Gekko

riéru, kterou odstartoval studiem na Permské státní choreografické univerzitě. Toto studium mu vysloužilo angažmá v prestižní Saratovské národní operě a baletním divadle, kde po dlouhých dvacet let působil jako hlavní sólista. Jeho dalším slavným angažmá bylo působení v Charkovské akademické operě a balet-

ním divadle na Ukrajině. V roce 2008 se stal uměleckým šéfem souboru Royal Russian Ballet, kde předává své zkušenosti svým mladším a talentovaným kolegům.

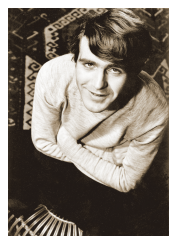
Vstupenky na toto exkluzivní a první vystoupení souboru v České republice jsou v prodeji v síti Ticketportal v ceně od 490 korun. (kul)

Praha – Tragická smrt ukončila před třiceti lety, 22. září 1980, život herce Jiřího Hrzána, který patřil k hvězdám pražského Činoherního klubu a jeho filmové a televizní role baví diváky dodnes. I když v divadle odehrál spoustu velkých postav, proslavily ho především komedie jako Svátba jako řemen, Pension pro svobodné pány, Pane, vy jste vdova!, Drahé tety a já nebo Slavný klobouk. Dokázal ale zahrát i vážné postavy, o čemž svědčí například role Prcka ve válečném snímku Nebeští jezdcí.

Rodák z Tábora napoprvé neuspěl s přihláškou na DAMU, avšak v místním amatérském divadle si ho všiml Emil František Burian, který Hrzána přijal do svého divadelního studia v Praze. Na filmovém plátně debutoval v roce 1960, o dva roky později nastoupil vojenskou službu do Armádního uměleckého souboru a v roce 1965 začal už jako známý herec účinkovat

v Činoherním klubu. V něm působil do roku 1976, kdy mu po incidentu, při němž spadl z římsy hotelu v Ostravě, nebyla prodloužena smlouva.

Jiří Hrzán vedle divadla miloval také ženy – byl dvakrát ženatý; jedna z jeho dvou dcer Bára je rovněž herečka. Další jeho zálibou byly výšky – rád lezl po římsách, okapových rourách, hromosvodech nebo skrz světlíky domů. Kombinace těchto dvou vášní ke své nakonec stala osudnou. Osudnou záříjovou noc roku 1980 se posilněn alkoholem rozhodl vyšplhat po fasádě jednoho pražského činžáku ke své bývalé lásce a přitom se zřítit. V nemocnici těžkým zraněním podlehl, bylo mu jednačtyřicet let. (čtk)

Jiří Hrzán Foto: ČTK/K. Kouba